RIKSBANKENS JUBILEUMSFOND
FRÄMJAR HUMANIORA OCH SAMHÄLLSVETENSKAP

April 2026

Pro Futura XXI - nomineringsförfarande

Ett kapacitetsbyggande program inom humaniora och samhällsvetenskap för särskilt lovande unga forskare i Sverige.

Programmet inrättades 1999 av Stiftelsen Riksbankens Jubileumsfond (RJ) i samarbete med SCAS (Swedish Collegium for Advanced Study). Intentionen är att stärka kapaciteten inom humaniora och samhällsvetenskap i Sverige genom att under fem år finansiera forskare som ett lärosäte nominerat.

Bidraget från RJ finansierar större delen av kostnaderna. De deltagande lärosätena åtar sig att genom Pro Futura-anställningen pröva forskare för tillsvidareanställning under programtiden.

Efter ett noggrant urvalsförfarande antas upp till fem av de nominerade forskarna varje år. De ges genom programmet unika möjligheter att forska och utveckla sin kompetens.

Om Pro Futura-programmet:

- Forskarna antas efter en process i två steg där internationellt framstående forskare deltar.
- Forskarna anställs vid programmets start vid de förslagsställande lärosätena. De anställs av heminstitutionen för hela den femåriga programtiden. Medel för lönekostnader går till heminstitutionen och utbetalas efter rekvisition mot havda kostnader.
- RJ finansierar tjänsterna i sin helhet under de fyra första åren, inklusive undervisning, administration och annan pedagogisk meritering. Därmed utgår inga bidrag till indirekta kostnader vid heminstitutionen.
- Lärosätena använder den anställningsform som man finner lämplig under programmets gång. Det lärosäte som nominerat en person som erhåller Pro Futura-bidrag förutsätts anställa personen i en form som innebär att denna, senast vid programtidens slut, får möjlighet att kompetensprövas för

tillsvidareanställning som lärare (vanligen lektor eller professor).

- SCAS har ett koordinerande uppdrag för programmet och erhåller för detta ett bidrag från RJ.
- I programmet ingår en ledarskapsutbildning som SCAS svarar för.
- Ett år på SCAS är obligatoriskt och kan ske under år 2, 3 eller 4 av programmet. Vistelsen vid SCAS ska i normalfallet följa det akademiska året.
- Obligatoriskt är även en vistelse på 6–12 månader utomlands vid ett institut för avancerade studier eller i en annan vetenskapligt framstående miljö. Utlandsvistelsen bör i normalfallet äga rum *efter* vistelsen vid SCAS.
- Lärosätet upprättar en programplan för varje nominerad forskare där vistelserna vid SCAS och utomlands tentativt tidsbestäms, samt hur pedagogisk och annan meritering för tillsvidareanställning ska säkerställas. I planen ingår också när och hur prövning för tillsvidareanställning ska göras.
- SCAS ansvarar för att hålla ihop deltagarna i Pro Futura under programtiden.

Nomineringsförfarande:

- Endast inbjudna lärosäten kan nominera forskare till Pro Futura-programmet. Enskilda forskare kan inte söka programmet.
- Ett lärosäte får nominera högst fyra forskare från humanistisk-samhällsvetenskapligt eller likställt vetenskaps- eller fakultetsområde (inkl. juridisk och teologisk fakultet). Av dessa kan högst två forskare nomineras vid samma institution.
- Om lärosätet väljer att nominera tre personer, ska minst en av dessa forskare ha doktorsexamen från och vara verksam vid annat lärosäte eller forskningsinstitut än det förslagsställande. Om man väljer att nominera fyra personer, ska minst två av dessa forskare ha doktorsexamen från och vara verksamma vid annat lärosäte eller forskningsinstitut än det förslagsställande.
- Nomineringarna ska vara jämställda. Detta innebär att om lärosätet väljer att nominera mer än en person, så får de inte vara av samma kön.
- Behörig att nomineras är den som har avlagt doktorsexamen högst fem år innan tiden för nominering går ut (det vill säga tidigast 11 augusti 2021). Tid för föräldraledighet, längre tids sjukdom samt tjänstgöring inom totalförsvaret efter doktorsexamen kan räknas bort. Förklaring till varför tid bör räknas bort ska tydligt anges i nomineringen och överensstämma med respektive lärosätes regler för biträdande lektorsanställningar.
- Urvalet sker i två steg. I steg två intervjuas de nominerade.
- Det grundläggande kriteriet vid urvalet är de nominerades vetenskapliga excellens. Vid en avvägning mellan olika nominerade bedöms kvaliteten på de

publikationer som redan föreligger, hur självständig, nydanande och lovande forskaren är, samt hur genomförbar den föreslagna forskningen bedöms vara.

- Programmet innefattar vistelser vid institut för avancerade studier och andra internationellt ledande forskningsinstitut utomlands, det vill säga i vetenskapliga miljöer med högt kvalificerade forskare från olika länder och discipliner. För att kunna dra nytta av de unika möjligheter sådana vistelser erbjuder måste forskaren ha förmåga att ingå i en gemenskap av framstående forskare från olika fält. En bedömning görs därför också av i vilken utsträckning en nominerad forskare har förutsättningar att dra nytta av men också bidra till den vetenskapliga gemenskapen vid ett institut för avancerade studier.
- RJ svarar för hela lönekostnaden under de fyra första åren. Senast under det femte året prövas forskaren för tillsvidareanställning vid förslagsställande lärosäte som också svarar för hela lönekostnaden under det femte året. Formerna för när och hur prövningen sker ska framgå av programplanen.
- Forskaren ska under sin tid vid förslagsställande lärosäte utan särskild ersättning fullgöra lärartjänstgöring motsvarande 25 procent av heltid.
- Forskaren ska i normalfallet tillträda programmet den **1 juli 2027.**

Anvisningar

Nomineringarna ska skrivas på engelska, och vara RJ tillhanda senast **11 augusti 2026 kl 15.** De ska skickas in i RJ:s nya ansökningssystem *Researchweb*. Instruktioner om *Researchweb* kommer att skickas ut under våren.

För var och en av de nominerade forskarna inlämnas följande uppgifter:

- Lärosätets motivering, maximalt 6 000 tecken (inkl. blanksteg) i pdf.
- En meritförteckning (med publikationslista).
- En projektbeskrivning inkl. eventuell bibliografi på maximalt 16 000 tecken (inkl. blanksteg).
- **Budget**

  Månadslön och LKP för de första fyra åren. Redovisas separat. RJ finansierar lönekostnaden heltid under dessa fyra år.

  Driftskostnader (datainsamling samt övriga omkostnader för att lösa forsknings-uppgiften).

  Kostnader för produktions-/publikationsstöd (inklusive kostnader för öppen tillgång).

  Beräknade kostnader för utlandsvistelsen (max 150 tkr).

  Inga indirekta kostnader eller universitetsgemensamma avgifter ska redovisas i budgeten.
- **Budgetspecifikation**

  Samtliga kostnader som tas upp i budgeten ska specificeras och motiveras separat. Ospecificerade eller omotiverade kostnader beviljas inte.
- En programplan för varje nominerad där vistelserna vid SCAS och utomlands tentativt tidsbestäms, inklusive hur pedagogisk och annan meritering för tillsvidareanställning ska säkerställas, samt hur och när prövning ska ske för tillsvidareanställning.

- En försäkran att den nominerade forskaren har tagit del av villkoren för programmet och accepterar betingelserna med helårsvistelse med närvaroplikt vid SCAS och vid utländsk forskningsmiljö, samt att lärosätet svarar för finansieringen av det femte året och prövar forskaren för tillsvidareanställning under programtiden. Försäkran undertecknas av den nominerade forskaren samt av ansvarig företrädare för lärosätet, och biläggs i pdf.

- Tre vetenskapliga publikationer i separat pdf.

RJ:s fattar beslut vid styrelsesammanträde i **februari 2027**.

För frågor rörande programmet, kontakta
Fil. dr Anders Sundin, RJ
Tel.: 08-506 264 05, e-post: anders.sundin@rj.se